

IZPĒTES INTERVIJA —

jauna pieeja darbā ar neskaidrajiem
seksuālas vardarbības gadījumiem Latvijā.

JANETA BOKALDERE

SOCIĀLĀ DARBINIECE

NODIBINĀJUMS «CENTRS DARDEDZE»

28.08.2019.

Par projektu:

BADEV - Bērna mājas modeļa attīstība Latvijas reģionos

- ✓ Sadarbība ar 4 krīžu centriem (Dobele, Talsi, «Valdardedze», «Rasas pērles»)
- ✓ Pastāvošās prakses analīze – kā seksuālas vardarbības gadījumos institūcijas (policija, bāriņtiesa, sociālais dienests) sadarbojas ar Krīžu centriem
- ✓ Novadītas apmācības krīžu centru komandām par darbu ar seksuālas vardarbības gadījumiem.
- ✓ Novadītas apmācības Krīžu centru reģionu pašvaldību starpinstitūciju sadarbības grupām (Policija, Bāriņtiesa, Sociālais dienests un izglītības iestāde)

Promise II

- ✓ Sadarbība ar Rīgas Sociālo dienestu, izpētes ietvaros, nepieciešamības gadījumā veikt izpētes interviju.
- ✓ Izstrādātas rekomendācijas sadarbībā ar Rīgas Sociālo dienestu par izpētes intervijas ieviešanu, darbā ar neskaidrajiem seksuālās vardarbības gadījumiem.
- ✓ Izpētes intervijas ieviešanas pilotprojekts «Dardedzē», sadarbībā ar RSD.

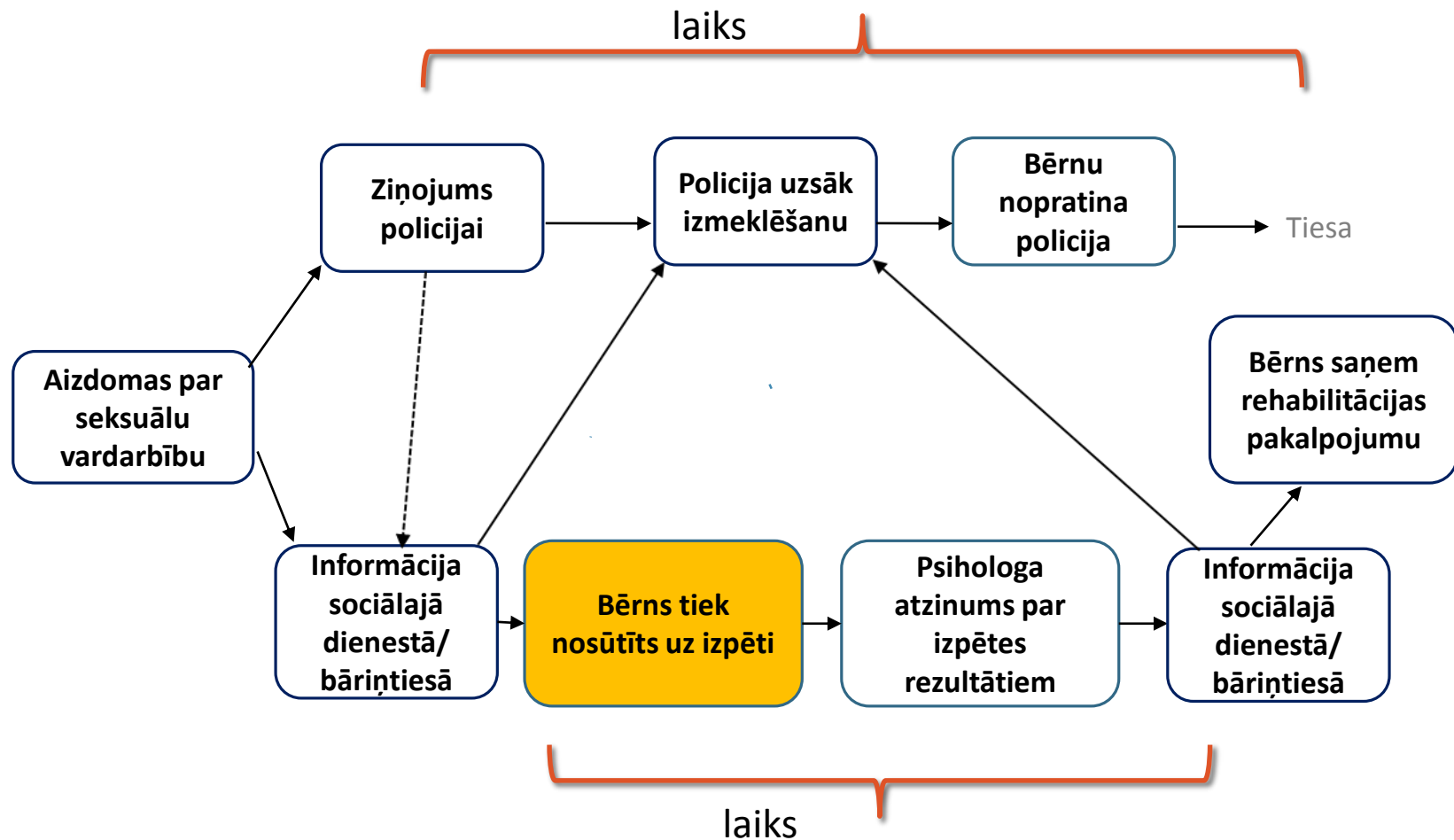
Kāds ir cietušā bērna labākajās interesēs balstītas intervences mērķis?

- ✓ Primārais uzdevums: atklāt + sniegt cietušajam bērnam un ģimenei nepieciešamo atbalstu:
 - ✓ Īstermiņa palīdzība (varmākas nošķiršana, krīzes atbalsts);
 - ✓ Ilgtermiņa atbalsts seku mazināšanai (terapeitisks process, darbs ar ģimeni);
- ✓ Izmeklēt lietu un sodīt vainīgo ir būtisks, bet pakārtots (sekundārs) mērķis;
- ✓ Var būt gadījumi, kad nav pamata kriminālprocesam;
- ✓ Palīdzēt nekaitējot!

Aizdomas par seksuālu vardarbību – kas notiek šobrīd

Kas ir «neskaidrais» seksuālas vardarbības gadījums?

- ✓ Izmanto gadījumos, kad nav pietiekamu faktu, lai ziņotu policijai, bet ir tikai aizdomas;
- ✓ Bērns tikai izrāda pazīmes, bet nav izstāstījis;
- ✓ Pieejamā informācijas ir neskaidra vai pretrunīga
- ✓ Bērns, kas izrāda kaitējošu seksuālu uzvedību ir zem noteiktā kriminālatbildības vecuma (14.g.)
- ✓ Nav identificēts pāridarītājs

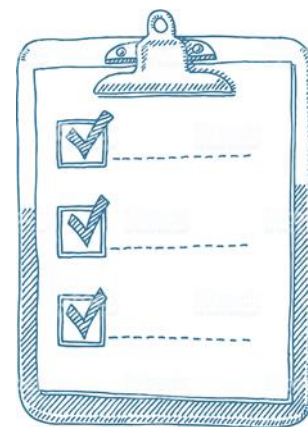

Kas ir izpētes intervija?

Strukturēta psihologa saruna ar bērnu, lai noskaidrotu vai bērns cietis no seksuālas (u.c.) vardarbības, kura notiek ārpus kriminālprocesa.

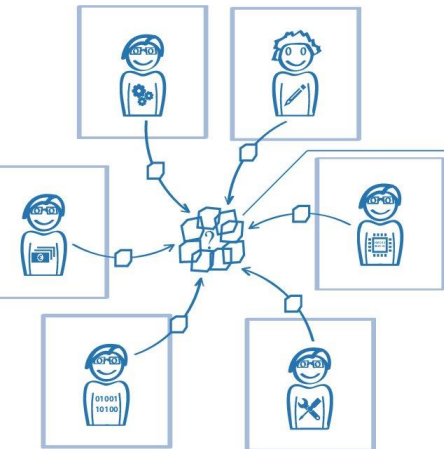
- ✓ Ar bērnu sarunājas psihologs
- ✓ Saruna notiek strukturētas intervijas formā, izmantojot pētījumos balstītu sarunas tehniku –protokolu (NICHD, NCAC)
- ✓ Saruna tiek ierakstīta video;
- ✓ Novērošanas telpā sarunas gaitu var vērot sociālais darbinieks

Kā var palīdzēt izpētes intervija?

- ✓ Ja bērns intervijā atklāj faktus un/vai personas – intervija tiek pārtraukta, sagatavots pārskats par intervijas gaitu un nekavējoties ziņots policijai;
- ✓ Ja bērns intervijā neatklāj faktus un/vai personas – tiek turpinātas izpētes konsultācijas un sagatavots atzinums par izpētes rezultātiem.

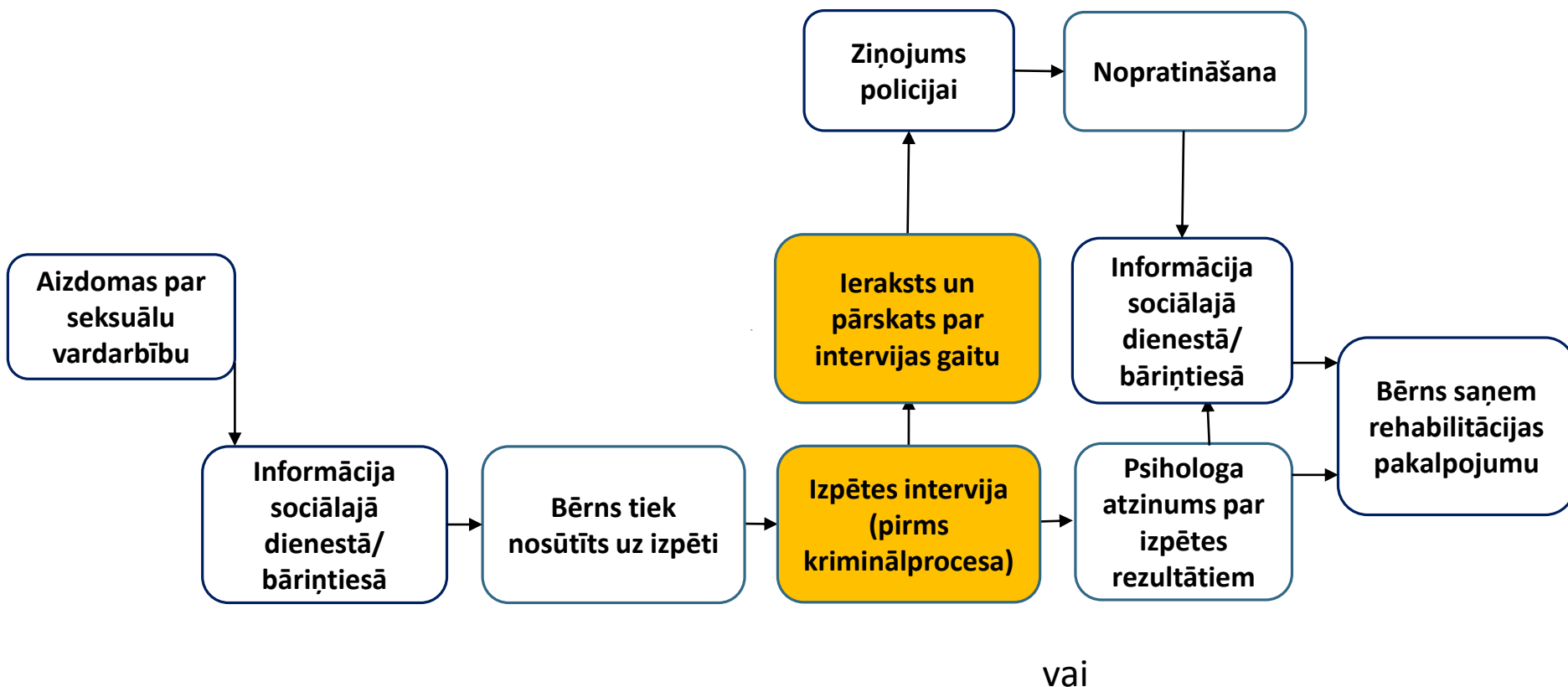

Izpētes intervija:

- ✓ Ietaupa laiku;
- ✓ Saudzīga attieksme pret bērna pirmo stāstījumu;
- ✓ Darbību neatkārtošana (vairākas izpētes, u.c.);
- ✓ Vērtīga starpinstitucionālā tikšanās

Izpētes intervija sadarbības shēmā

Izpētes intervijas pilotprojekts «Dardedzē»

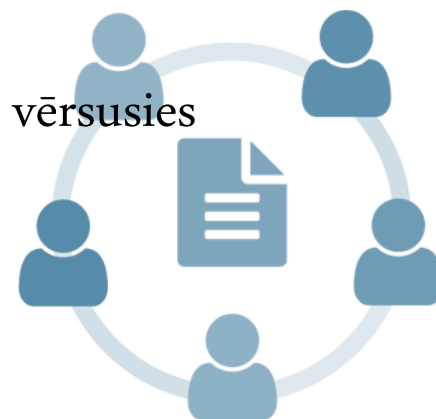
- ✓ 22 gadījumi ar aizdomām par seksuālu vardarbību.
- ✓ Jaunākais bērns: 3,5 gadi, vecākais 17.
- ✓ No 22 gadījumiem, 13 bērni, 9 jaunieši (virs 13 gadiem).
- ✓ Visbiežāk par aizdomām ziņo bērnudārzs/skola, jo izrāda vecumam neatbilstošu seksuālu uzvedību
- ✓ Vai pēc palīdzības sociālajā dienestā vēršas vecāki šķiršanās gadījumā, apsūdzot otru vecāku.

Izpētes intervijas pilotprojekts «Dardedzē» II

- ✓ Veiktas: 7 izpētes intervijas: 1 ziņojums policijai, par 1 gadījumu ziņots policijai bez izpētes intervijas.
- ✓ 3 gadījumos Sociālais dienests vai vecāki vēršusies policijā.
- ✓ Šobrīd tiek turpināts veikt 8 psiholoģiskās izpētes un 2 psiholoģiskās konsultēšanas.
- ✓ Par 2 gadījumiem ziņots bāriņtiesai, 4 gadījumos Bāriņtiesa vēršusies vai ir iesaistīta gadījuma risināšanā.

Sociālā darbinieka loma neskaidro seksuālās vardarbības gadījumu risināšanā

Pirms:

- Atpazīt
- Ieraudzīt iespējamos riskus
- Iegūt nepieciešamo informāciju no citām institūcijām
- Sadarboties ar ģimeni
- Motivēt

Izpētes intervijā:

- Piedalīties
- Dzirdēt bērna stāstījumu
- Sadarboties ar citiem speciālistiem un pieņemt kopīgus lēmumus.
- Starpinstitucionāla tikšanās
- Iegūt vērtīgu informāciju

Pēc izpētes intervijas:

- Skaidrāki mērķi, kur sadarbību ar klientu virzīt tālāk
- Piešķirt atbilstošus pakalpojumus
- Saskaņot tālākās darbības
- Sniegt palīdzību visai ģimenei, ja nepieciešams

«Sociālā darbinieka darbā ar ģimenēm ar bērniem profesionālais uzdevums ir sniegt bērnam palīdzību savlaicīgi - ne par ātru, ne par vēlu, un tieši tādu, kā nepieciešams. Tieši šie savlaicīguma un bērna drošības faktori man ir vissvarīgākie gadījumos, kad pastāv bažas, ka bērns cietis no seksuālas vardarbības. Tāpēc, kad «Centrs Dardedze» Rīgas sociālajiem darbiniekiem piedāvāja «izpētes interviju», biju priecīga, ka varēsim izmantot Ziemeļvalstu bērnu tiesību aizsardzības prakses labo pieredzi. Nenoliedzami liela palīdzība tik atbildīgā jomā kā seksuālas vardarbības identificēšana ar tālākas intervences plānošanu, ir ātri saņemt ar specifiskām intervēšanas prasmēm «uztrenēta» speciālista atbalstu un iegūt pārliecību, ka sociālā darbinieka iejaukšanās būs atbilstoša gan likuma ietvaram, gan bērna interesēm. Paldies «Centram Dardedze» par praksē realizētu sociālo darbinieku stiprināšanu un aktīvu rīcību vardarbības pret bērniem novēršanā Latvijā!»

SANDRA DARKĒVICA
Rīgas Sociālais dienests,
T/C «Avoti»
Sociālā darbiniece

Paldies par uzmanību!

NODIBINĀJUMS «CENTRS DARDEDZE»

WWW.CENTRSDARDEDZE.LV

INFO@CENTRSDARDEDZE.LV

T. 67600685, 29556680

